

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут педагогічний

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД РОЗВИТКУ ОБДАРОВАНОЇ ДИТИНИ**

Освітня програма: Дошкільна освіта за першим
(бакалаврським) рівнем

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Педагогічний супровід розвитку обдарованої дитини
Викладач (і)	Канд. пед наук, доц. Лазарович Н.Б
Контактний телефон викладача	+38 (098)-95-198-82
E-mail викладача	nadiia.lazarovych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	ОЧНА/ЗАОЧНА
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій

2. Анотація до навчальної дисципліни

У програмі навчання дисципліна «Педагогічний супровід розвитку обдарованої дитини» вивчається здобувачами спеціальності «Дошкільна освіта» на четвертому курсі у другому семестрі. Змістове наповнення навчальної дисципліни спрямовано на вивчення, і розширення знань здобувачів, формування умінь і навичок роботи з обдарованими дітьми, задля формування професійних компетентностей у здійсненні кваліфікованого підходу до розвитку обдарованості особистості.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета: формування професійної компетентності здобувачів вищої освіти здійснювати розвиток обдарованих дітей дошкільного віку.

Завдання:

- Формування знань про розвиток здібностей та прояву обдарованості у дошкільному віці;
- Формування вмінь і навичок роботи з обдарованими дошкільниками;
- вміння розвивати, навчати і виховувати дітей раннього і дошкільного віку, здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання, що характеризуються комплексністю освітніх підходів

4. Програмні компетентності та результати навчання

Фахові компетентності:

- КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.
КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).
КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних

дій у дітей раннього і дошкільного віку.
 КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).
 КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.
 КС-10. Вміння складати індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.
 КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.
 КС-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

Результати навчання.

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-03. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-08. Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

ПР-12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
VIII	012 Дошкільна освіта	четвертий	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Змістовий модуль 1. Психолого-педагогічні основи вивчення особливостей обдарованих дітей			
Тема 1.1. Поняття обдарованості в психології та педагогіці.	2	2	10
Тема 1.2. Роль природних та соціальних факторів у ранньому прояві обдарованості дітей.	2	4	10
Тема 1.3. Типологія дитячої обдарованості.	2	4	10
Змістовий модуль 2. Педагогічні умови розвитку обдарованості дітей дошкільного віку			
Тема 2.1. Діагностика дитячої обдарованості.	2	2	10
Тема 2.2. Зміст навчання і виховання обдарованих дошкільників в ЗДО.	2	4	10
Тема 2.3. Система роботи з обдарованими дітьми на основі впровадження нових освітніх технологій.	2	2	10
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної	3 з урахуванням Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Максимальна оцінка – 100 балів (вага оцінок за практичні
--	---

дисципліни	заняття – 45 балів, за контроль самостійної роботи – 5 балів, за залік – 50 балів). Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra та інших (положення ПНУ про неформальну освіту) .
Вимоги до письмових робіт	Самостійне виконання, власний аналіз та міркування. Письмові роботи виконуються у формі есе, презентацій, ментальних карт (на вибір) до кожного практичного заняття, поточні тестування в системі дистанційного навчання. Індивідуальне завдання у формі презентації. Здобувачі ВО виконують контрольну роботу у формі тестування, яке розміщене на сайті дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua (для денної – на занятті, для заочної – за 10 днів до початку сесії
Семінарські заняття	Робота на кожному практичному занятті складається з підготовки питань, запропонованих у плані заняття та виконання практичних завдань та завдань запропонованих для самостійної роботи. За умови успішно виконаного завдання в повному обсязі за одне заняття здобувач отримує макс. 100 б. Вага оцінки за всі практичні заняття – 45 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань, пройдене тестування
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік, форма здачі – комбінована

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи. Виконуються з використання цифрових технологій та з посиланнями на джерела (з урахуванням вимог до виду роботи)

Академічна доброчесність. Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічну доброчесність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету, регламентує низка нормативних документів, а саме: - Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція). - Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція). - Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. - Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної

доброчесності”. Ознайомитися з переліченими положеннями та документами можна за адресою: <https://efund.pnu.edu.ua/>

Пропуски занять (відпрацювання). Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентують: - Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) - Положення про порядок навчання здобувачів освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора №672 від 24.11.2022 р.) Ознайомитися з положеннями можна за адресою: <https://efund.pnu.edu.ua/>

Виконання завдання пізніше встановленого терміну. Несвоєчасне виконання завдань передбачає дотримання студентом усіх вимог щодо їх самостійного опрацювання - Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) Ознайомитися із положенням можна за адресою: [Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти /](#)

Додаткові бали. Додаткові бали отримують студенти, які приймали активну участь у науково-дослідній роботі (конференції, студентські наукові гуртки та проблемні групи, підготовка публікацій тощо) за тематикою дисципліни.

Неформальна освіта. Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra. Можливість зарахування неформальної освіти регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)» Ознайомитися з положеннями можна за адресою: https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний Стандарт дошкільної освіти) <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini>
2. Василькевич Х.М., Костюк Г.С. Про здібності. Розвиток ідеї Г.С. Костюка в сучасних психологічних дослідженнях. Наук. Зап. ін-ту психології. К.: 2019. Вид. 20. Ч.І. С. 50-64.
3. Вовченко О.В. Про здібності людини. Талант. Позакласний час. 2017. №6. С. 45-47.
4. Добровольська Л.П., Яремчук СВ. Здібності як один з головних критеріїв

природнього відбору. Педагогіка і психологія. 2016. № 2. С.73-78.

5. Здібності, творчість, обдарованість: теорія, методика, результати досліджень / За ред. В.О. Моляко, О.Л. Музики Житомир: Вид-во: Рута, 2019. 320 с.
6. Клименко В.В. Психологічні тести таланта. Харків: Фоліо, 2016. 414 с.
7. Освітня програма «Впевнений старт» для дітей старшого дошкільного віку / [Н. В. Гавриш, Т. В. Панасюк, Т. О. Піроженко, О. С. Рогозянський, О. Ю. Хартман, А. С. Шевчук]; За заг. наук. ред. Т. О. Піроженко. К. : Українська академія дитинства, 2017. 80 с.
8. Пагута Т. Lego-конструктор як засіб формування логіко-математичних компетентностей дошкільників. Збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції «Традиції та нові наукові стратегії у Центральній та Східній Європі» (м. Київ, 25–26 червня 2021 р.). К. : ГО«Інститут інноваційної освіти», 2021. С. 111-114.
9. Обдаровані діти в дитячому садку URL: http://obdarovaniditu.blogspot.com/p/blog-page_447.html
- 10.59. Обдаровані діти. Форми, методи, робота з обдарованими дітьми URL: <http://novosvit.pp.ua/fenomen-osobystisnoji-obdarovanosti/>
11. Програма «Обдарована дитина» на 2021-2025 рр. URL: <https://tetiivmiskrada.gov.ua/dokumenty/programi-miskoyi-radi/programa-obdarovana-dytyna-2021-2025> .
- 12.Програми розвитку дітей дошкільного віку URL : <https://osvita.city/osvita/doskilna-osvita/programi-rozvitku-ditej-doskilnogo-viku> .
- 13.Проценко І. І., Сіпко Ю. О. психолого-педагогічні аспекти роботи з обдарованими дітьми дошкільного віку. URL: https://repository.sspu.edu.ua/bitstream/123456789/9111/1/Protsenko_Sipko_Psykhologo.pdf
- 14.Ревков О. В., Лукашева А. О., П'янкова О. Н. Особливості роботи з обдарованими дітьми в позашкільному навчальному закладі. Збірник «Грані науково-технічної творчості Запорізької області». Запоріжжя, 2017. 45 с. URL: http://www.grani.in.ua/wp-content/uploads/2018/10/visnik1_2017.pdf .

Викладач: кандидат педагогічних наук, доцент Лазарович Н.Б.